

Standardy ochrony małoletnich
w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej funkcjonującego
w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie

Rozdział 1

Rozpoznawanie i reagowanie na symptomy krzywdzenia małoletnich.

1. Pracownicy Centrum posiadają wiedzę pozwalającą na rozpoznawanie symptomów krzywdzenia małoletnich.
2. Wszyscy pracownicy są zobowiązani do zapoznania się ze Standardami.
3. W przypadku zidentyfikowania symptomów krzywdzenia małoletnich, pracownicy jednostki podejmują działania określone w Standardach.
4. Każdy pracownik, który zauważy lub podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
5. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych dowiedziały się o krzywdzeniu małoletniego lub mają inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
6. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz obowiązującym prawem.
7. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego poprzez obserwację, rozmowy z dzieckiem, innymi pracownikami oraz instytucjami wspomagającymi ochronę małoletniego.
8. Pracownicy znają symptomy, które mogą świadczyć, że małoletni jest ofiarą przemocy psychicznej lub fizycznej.

Rozdział 2

Kontakty poza godzinami pracy.

1. Obowiązuje zasada, że kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Pracownikowi nie wolno zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, trzeba poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców oraz opiekunów.

Rozdział 3

Bezpieczeństwo online.

1. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których może on spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta.
2. Jeśli profil pracownika jest publicznie dostępny, to również małoletni i ich rodzice mają wgląd w cyfrową aktywność pracownika. Nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnimi znajdującymi się pod opieką Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. W trakcie spotkań czy innych aktywności prowadzonych przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyciszone, jeżeli są dostępne urządzenia służbowe.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

1. Na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie – Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej. Małoletni nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej w siedzibie jednostki.
2. Małoletni przynoszą do jednostki telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.

3. Małoletni ma prawo korzystać na terenie Centrum z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
4. Za treści, które małoletni oglądają na własnych nośnikach (np. telefon, tablet) nie odpowiadają pracownicy Centrum.
5. PCPR nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małoletnich.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Rozdział 5

Zasady udostępniania rodzinom zastępczym i ich dzieciom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Ogłoszenie Standardów następuje w sposób dostępny dla pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, rodziców zastępczych i ich dzieci, poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie.
2. Standardy w wersji papierowej dostępne są w pokojach pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
3. *Wersja skrócona dla dzieci Standardów ochrony małoletnich* (załącznik nr 1.2. do niniejszych Standardów) dostępna jest na stronie internetowej PCPR w Rzeszowie oraz w pokojach pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
4. Standardy są omawiane na pierwszym spotkaniu pracownika Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej z rodziną zastępczą.
5. Pracownik daje rodzicowi zastępczemu do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. *Oświadczenie* stanowi załącznik nr 1.1. do niniejszych Standardów.
6. Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej mają obowiązek zapoznania dzieci ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby dzieci mogły go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

Oświadczenie o zapoznaniu się ze *Standardami ochrony małoletnich*

Ja niżej podpisany/a ..... (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się z dokumentacją wchodzącą w skład *Standardów ochrony małoletnich* obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie – Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data i podpis)

**Standardy ochrony dzieci
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie
W Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej
(wersja skrócona – dla dzieci)**

Wstęp

W naszej placówce czyli w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie (w skrócie PCPR) została opracowana i wprowadzona w życie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W dokumencie tym znajdziecie między innymi informacje co to jest krzywdzenie dziecka; jak i gdzie zgłaszać gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. Określa ona również jakie zachowanie między pracownikami tutaj Centrum, a dziećmi są dopuszczalne, a jakich należy unikać. Polityka jest opublikowana na stronie internetowej PCPR w Rzeszowie oraz znajduje się w pokojach pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przy ul. L. Siemieńskiego 18 A, pokoje nr 102-104.

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników PCPR w Rzeszowie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem polityki „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie Wam sprzyjających warunków w czasie Waszych wizyt w tutaj Centrum w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. Przez krzywdzenie dziecka powinniście rozumieć zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny lub psychiczny.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

Pracownicy PCPR w Rzeszowie w ramach wykonywanych obowiązków w czasie Twojej wizyty w tut. Centrum lub w czasie spotkań organizowanych przez PCPR po za jego siedzibą zwracają uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. Przemoc fizyczna to między innymi:

- popychanie, szarpanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.

2. Przemoc psychiczna to między innymi:

- poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności.

3. Wykorzystanie seksualne to:

- naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądanie nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży.

4. Zaniedbywanie to:

- niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka lub nie respektowanie jego podstawowych praw (niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, zaniedbanie higieniczne, pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, nie dbanie o higienę snu i odpoczynku, nie posyłanie dziecka do szkoły, nie zapewnienie dziecku opieki lekarza).

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

1. W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom pracownika PCPR w Rzeszowie lub Dyrektora Centrum.
2. Wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rodzinie uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych nie udostępnia i nie upublicznia Twojego wizerunku.

Rozdział V

Monitoring stosowania Standardów

Raz na 24 miesiące dokonywana jest analiza realizacji Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem i w razie potrzeby osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów ochrony małoletnich wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i udostępnia pracownikom, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie Polityki.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie

Zasady bezpiecznych relacji pracowników PCPR w Rzeszowie z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników współpracujących bezpośrednio z rodziną zastępczą i dziećmi, praktykantów i wolontariuszy. Personel powinien traktować Was z szacunkiem oraz uwzględniać Waszą godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Rozdział VII

Relacje personelu z dziećmi

1. Działania podejmowane wobec Was powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Nikt nie może Was bić, szturchać, popychać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć, obrażać ani dotykać w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Osobom pracującym w PCPR w Rzeszowie nie wolno używać wobec Was wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, kierować wypowiedzi dotyczących aktywności

bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać władzę lub przewagę fizyczną nad Wami (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

4. Osoba dorosła pracująca w PCPR w Rzeszowie nie może Wam proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w Waszej obecności.

5. Jeśli czujesz się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów osób dorosłych pracujących w PCPR w Rzeszowie, możesz o tym powiedzieć innemu pracownikowi PCPR w Rzeszowie, swojemu opiekunowi lub dyrektorowi PCPR w Rzeszowie i możesz oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

6. Pracownicy PCPR w Rzeszowie nie mogą zapraszać Was do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z Wami poza godzinami pracy.

7. Właściwą formą komunikacji pracownika PCPR w Rzeszowie z Wami lub Waszymi rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail i telefon służbowy).

Rozdział VIII

Zasady udostępniania dzieciom i ich rodzicom Standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

1. Dokument Standardy jest dokumentem PCPR w Rzeszowie ogólnodostępnym dla personelu tut. Centrum, dzieci oraz ich opiekunów, zamieszczony jest na stronie internetowej PCPR w Rzeszowie oraz dostępny w pokojach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie - Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przy ul. L. Siemieńskiego 18 A, pokoje nr 102-104.

2. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

3. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej.

Zachowanie pracowników PCPR względem dzieci (wersja dla najmłodszych)

NIE

NIE

NIE

TAK

TAK

TAK

POMOC

112

Numer alarmowy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia

116 111

CAŁODOBOWY
Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

800 12 12 12

CAŁODOBOWY
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka

MIĘDZYNARODOWY ZNAK "POMÓŻ MI"

Im więcej osób będzie zapoznanych z gestem „Pomóż mi”, tym więcej pokrzywdzonych będzie mogło otrzymać pomoc.

„Pomóż mi” to międzynarodowy znak, który możemy pokazać, gdy doświadczamy przemocy domowej. Ma chronić pokrzywdzonych przed ich oprawcami i zachęcić ich do proszenia o wsparcie w sposób dyskretny i bezpośredni.

1

[HTTPS://CANADIANWOMEN.ORG/SIGNAL-FOR-HELP/](https://canadianwomen.org/signal-for-help/)

**116 111 - CAŁODOBOWY TELEFON ZAUFANIA
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**

800 12 12 12 - DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA

Karta interwencji

1. Dane osobowe dziecka:

.....
.....
.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:

.....
.....
.....

4. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:

.....
.....
.....

5. Skład Zespołu ds. Interwencji:

.....
.....
.....
.....
.....

6. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Spotkania z opiekunami dziecka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Ustalenia planu pomocy dziecku i rodzinie:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Ustalenie osób mogących chronić i wspierać dziecko:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Interwencja prawna (właściwe zakreślić)

- a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)

.....
.....
.....
.....

11. Dane dotyczące interwencji (w tym nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)

.....
.....
.....
.....

.....
Podpis osoby wypełniającej kartę

12. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Podpis osoby wypełniającej kartę

Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

.....
(miejsowość, data)

Sąd Rejonowy w .....

Wydział Rodzinny i Nieletnich

adres sądu

Wnioskodawca: *imię i nazwisko osoby zgłaszającej adres osoby zgłaszającej*

Uczestnicy postępowania: *imiona i nazwiska rodziców adres zamieszkania rodziny*

rodzice małoletniego: *imię i nazwisko dziecka*

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego ..... (*imię i nazwisko dziecka, adres zamieszkania*) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Tutaj należy opisać niepokojące sytuacje, co sprawiło, że zdecydowaliśmy się na podjęcie interwencji, dlaczego uważamy, że dobro dziecka jest zagrożone.

Można zamieścić informacje o osobach, które były/są świadkami niepokojących zdarzeń.

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka.

podpis składającego wniosek

.....

Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....

(miejsowość, data)

Prokuratura Rejonowa w .....

Zawiadamiający: .....

z siedzibą w .....

reprezentowana przez: .....

adres do korespondencji: .....

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....na szkodę małoletniego ..... (imię i nazwisko, data urodzenia) przez ..... (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez ..... (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z .....

Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa (*Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło. Ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo*).

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo
małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest ..... (imię, nazwisko,
telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Rzeszowie.

podpis osoby upoważnionej

.....

Monitoring Standardów ochrony małoletnich - ankieta

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Standardy ochrony małoletnich</i> ?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach ochrony małoletnich</i> przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Standardów ochrony małoletnich</i> ? (wpisz poniżej)		

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

